

# Agro-Nieuwsbrief

Uitgave: augustus 2023

In deze nieuwsbrief:

## Bedrijfsvoering

Wijziging pachtnormen per 1 juli 2023

## GLB/Gecombineerde opgave

Minimale bodembedekking op kleigronden

Controle GLB-aanvraag met satellietbeelden

Houd GLB-aanmelding actueel

## Mestwetgeving

Verplicht rustgewas op zand- en lössgrond

Stimulering teelt vanggewas op zand- en lössgrond

Verplicht vanggewas na maïs op zand- en lössgrond

## Ruimtelijke ordening en milieu

Stikstofnieuws

Beweiden en bemesten in de

natuurvergunning

## Subsidie

Subsidie investeringen geïntegreerde gewasbescherming

Subsidie agrarische bedrijfsadvisering en educatie

## Belangrijke data

Deze voorwaarde geldt niet wanneer als gevolg van een contract voor agrarisch natuurbeheer op basis van de subsidieregelingen ANLb of de Catalogus Groenblauwe diensten een beheer wordt uitgevoerd waardoor niet aan deze voorwaarde kan worden voldaan.

## **Subsidie investeringen geïntegreerde gewasbescherming**

In september wordt een subsidieregeling opengesteld, die erop gericht is geïntegreerde gewasbescherming te stimuleren. Dit is een aanpak die gebruik maakt van diverse methoden om ziekten, plagen en onkruiden te beheersen en te bestrijden, om het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen zo veel mogelijk te voorkomen. De regeling bevat twee onderdelen. Het eerste richt zich op het ontwikkelen van nieuwe, innovatieve preventies en niet-chemische maatregelen (innovatieprojecten), het tweede onderdeel op het toepassen van nieuwe bedrijfsmiddelen in de praktijk. Op dit laatste onderdeel gaan we in dit artikel in.

### Investerings geïntegreerde gewasbescherming

Op grond van dit onderdeel kan subsidie worden verkregen voor de aanschaf van maximaal twee nieuwe bedrijfsmiddelen voor het vernietigen, afmaaien, verhakselen, kapot frezen of inwerken van groenbemesters en vanggewassen. Voorbeelden hiervan zijn een messenwals, messenrol, schijveneg, rotorkoep en ecoploeg. Subsidie is mogelijk voor een landbouwonderneming, een loonwerkbedrijf of een samenwerkingsverband. Dit samenwerkingsverband moet bestaan uit twee of meerdere landbouwondernemingen of twee of meerdere loonwerkbedrijven of een combinatie van deze bedrijven.

### Hoogte subsidie

De subsidie bedraagt 50% van de subsidiabele kosten met een minimum van € 5.000 en een maximum van € 125.000. De subsidie bevat staatssteun.

### Aanvragen

De subsidieregeling wordt opengesteld in de periode 1 t/m 29 september 2023. De aanvraag moet vergezeld gaan van een omschrijving van de gevraagde subsidie, een offerte voor de aan te schaffen bedrijfsmiddelen, een beschrijving van de totale kosten van de subsidiabele activiteiten en in geval van een samenwerkingsverband de overeenkomst hiervan.

## **Minimale bodembedekking op kleigronden**

De conditionaliteiten (GLMC's) zijn voorwaarden voor subsidies van het nieuwe Gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB). Dit geldt voor de basispremie, de extra betaling voor de eerste 40 hectares, de eco-regeling en de extra betaling voor jonge landbouwers. Eén van de conditionaliteiten is GLMC 6, dat bepaalt dat er sprake moet zijn van een minimale bodembedekking.

Op kleigronden moet tussen 1 augustus en 30 november minimaal 80 procent van het bouwland op het bedrijf minstens 8 weken bedekt zijn met een bodembedekker. De bedekking kan bestaan uit een gewas, vanggewas, stoppels, mulchen, plantenresten of groenbemester.

### Subsidieplafond en verdeling

Er is budget van € 3,5 miljoen beschikbaar. De verdeling vindt plaats op basis van volgorde van binnenkomst van de aanvragen.

Rivierengebied	791	650	22
Zuidwestelijk akkerbouwgebied	499	365	37
Zuidwest-Brabant	949	839	13
Zuidelijk veehouderijgebied	750	530	42
Zuid-Limburg	831	607	37

## Wijziging pachtnormen per 1 juli 2023

Jaarlijks worden de hoogst toelaatbare pachtprizen vastgesteld voor akkerbouw- en grasland, tuinland en agrarische gebouwen en woningen. In juni zijn de normen gepubliceerd, die op 1 juli zijn ingegaan.

### Los bouw- en grasland

De nieuwe pachtnormen 2023 voor los bouw- en grasland zijn gebaseerd op de bedrijfsresultaten van grote en middelgrote akkerbouw- en melkveebedrijven in de periode 2017 tot en met 2021, de pachtnormen 2022 op basis van de jaren 2016 tot en met 2020.

De grondbeloning per pacht prijsgebied wordt afgeleid van het inkomen van akkerbouw- en melkveebedrijven in het gebied. In de melkveehouderij is een zeer matig inkomensjaar (2016) vervangen door een jaar (2021) met een inkomen dat ruim boven het langjarig gemiddelde ligt. In de akkerbouw lag landelijk gezien het inkomen in 2016 wat lager dan het langjarig gemiddelde, terwijl het inkomen in 2021 daar ver bovenuit steekt. Achter deze gemiddelden gaan regionale verschillen schuil die onder meer samenhangen met productieomstandigheden (grond, klimaat: nat/droog, beschikbaarheid water), bouwplan (samenstelling/intensiteit), bedrijfsgroottestructuur en marktomstandigheden. Ook in de melkveehouderij zijn er regionale verschillen in hoogte en ontwikkeling van het inkomen, maar minder uitgesproken dan in de akkerbouw.

De pachtnormen 2023 zijn in alle pacht prijsgebieden hoger dan de pachtnormen 2022. Dit varieert van een stijging van 12% à 15% in Bouwhoek en Hogeland, Veenkoloniën en Oldambt, IJsselmeerpolders en Zuidwest-Brabant, tot een toename van 37% à 54% in het Zuidwestelijk akkerbouwgebied, Zuid-Limburg, het Zuidelijk veehouderijgebied en in Waterland en Droogmakerijen.

Tabel 1: Nieuwe regionorm, oude regionorm en veranderingpercentage voor los bouw- en grasland.

Pachtprijsgebied	Norm 2023 (€ / ha)	Norm 2022 (€ / ha)	Veranderingpercentage
Bouwhoek en Hogeland	790	695	14
Veenkoloniën en Oldambt	420	365	15
Noordelijk weidegebied	621	511	22
Oostelijk veehouderijgebied	666	560	19
Centraal veehouderijgebied	649	518	25
IJsselmeerpolders	1.398	1.245	12
Westelijk Holland	518	400	30
Waterland en Droogmakerijen	357	232	54
Hollands/Utrechts weidegebied	842	715	18

### Los tuinland

In tabel 2 staan de pachtnormen voor de twee pacht prijsgebieden voor los tuinland vermeld. In zowel Westelijk Holland als de Rest van Nederland zijn de pachtnormen fors gestegen. De samenstelling van de tuinbouwsector in beide gebieden verschilt sterk en daarvoor ook de pachtnormen. In Westelijk Holland is het merendeel bloembollenbedrijf, in Rest van Nederland zijn boomkwekerijen in de meerderheid.

Tabel 2: Nieuwe regionorm, oude regionorm en veranderingpercentage voor los tuinland.

Pachtprijsgebied	Norm 2023 (€ / ha)	Norm 2022 (€ / ha)	Veranderingpercentage
Westelijk Holland *)	6.551	5.094	29
Rest van Nederland	4.907	3.598	36

\*) excl. boomkwekerij in het landbouwgebied Boskoop en Rijnveld

### Agrarische bedrijfsgebouwen

De hoogst toelaatbare pachtprizen voor agrarische bedrijfsgebouwen worden verhoogd met 3,72%.

Tabel 3: Hoogst toelaatbare pacht prijs in euro's per hectare voor bedrijfsgebouwen in 2023, afhankelijk van doelmatigheid gebouwen.

Doelmatigheid	Aard bedrijf		
	Akkerbouw (€ / ha)	Melkvee (€ / ha)	Overig (€ / ha)
Nieuw	547	1.406	846
Zeer goed	430	1.107	666
Goed	328	845	508
Redelijk	242	620	373
Matig	169	431	260
Slecht	97	249	148

### Agrarische woningen

De maximale huurprijs grenzen voor agrarische woningen worden afgeleid van de 'Maximale huurprijs grenzen voor zelfstandige woonruimten' op basis van het Besluit huurprijzen woonruimte. Per 1 juli 2023 stijgen de huurprijs grenzen met 10,0% (inflatiepercentage kalenderjaar 2022).

### Aanpassing pachtprizen

De regionormen en veranderingpercentages zijn van toepassing op reguliere pacht, geliberaliseerde pacht langer dan zes jaar en andere pachtvormen waarvoor pacht prijsbescherming geldt. De verpachter kan de nieuwe pacht prijs met ingang van het eerstvolgende pachtjaar na 1 juli in rekening brengen.

## Stikstofnieuws

### Intern salderen

In november 2022 is een vergunningplicht voor intern salderen aangekondigd. Er wordt op dit moment gewerkt aan een wetswijziging voor de invoering hiervan. Om te voorkomen dat een initiatiefnemer voor iedere vorm van intern salderen een vergunning moet aanvragen, wordt de reikwijdte voor de vergunningplicht - voorafgaand aan de inwerkingtreding - bij algemene maatregel van bestuur (amvb) ingeperkt. Het is niet de bedoeling dat voor iedere kleine of tijdelijke wijziging of activiteit een vergunning nodig is.

### Extern salderen

Voor extern salderen wordt op dit moment uitgegaan van de gerealiseerde capaciteit. Dit is de depositie die samenhangt met het gebruik van de installaties en/of gebouwen die daadwerkelijk zijn gebouwd. Daarbij wordt een generiek afroompercentage van (minstens) 30% toegepast, om eventuele latente ruimte te corrigeren. Het kabinet had plannen om het afroompercentage te verhogen naar 40%, maar wil nu uitgaan van de benutte capaciteit in plaats van de gerealiseerde. De benutte capaciteit is de stikstofdepositie van de activiteiten die daadwerkelijk worden uitgevoerd. Hiermee wordt extern salderen met slapende vergunningen effectief voorkomen.

Er vindt nu onderzoek plaats naar een definitie van benutte capaciteit die uitvoerbaar en toepasbaar is. Wanneer toepassing van de benutte capaciteit niet mogelijk is, zal het afroompercentage alsnog verhoogd worden naar 40%.

### Emissiearme stalsystemen

Het onlangs verschenen WUR-rapport "Schatting van stikstofverliezen uit stallen op basis van de stikstof-fosfaat verhouding in afgevoerde mest." bevestigt de signalen dat emissiearme stalsystemen minder effectief zijn dan gedacht.

Agrarische ondernemers die van plan zijn een nieuw emissiearm stalstelsel te bouwen, moeten een natuurvergunning aanvragen en daarbij een passende beoordeling uitvoeren. Er wordt nog een handreiking opgesteld voor het omschakelen naar een emissiearm stalstelsel op een juridisch houdbare manier.

Daarnaast wordt onderzocht welke voorwaarden ten aanzien van de toepassing van de stalstelsels bij het verlenen van natuurvergunningen in de praktijk bijdraagt aan een betere toepassing en het verkleinen van variaties in emissies. Verder wordt onderzocht of en voor welke stalstelsels er gebruik kan worden gemaakt van een onzekerheidsfactor. Door het toepassen hiervan wordt er rekening mee gehouden dat de werking van de betreffende stalstelsels kan verschillen per locatie.

De handreiking en de onderzoeksresultaten moeten in het vierde kwartaal beschikbaar zijn.

### Aanpassing emissiefactoren melkstalvloeren en volièrestallen

De staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) gaat de emissiefactoren van staltechnieken voor melkvee van voor 2021 opnieuw bezien. Nieuwere technieken die op hetzelfde werkingsprincipe gebaseerd zijn, worden ook bekeken. Er wordt bezien wat de mogelijkheden zijn om bestaande vloeren en het gebruik ervan in de praktijk aan te passen om ze alsnog een emissiereducerende werking te geven. Er zal ook worden beoordeeld welke alternatieve mogelijkheden er in de melkveesector zijn, waarmee emissiereductie betrouwbaar kan worden gerealiseerd.

De bijstelling van de emissiefactoren heeft volgens de staatssecretaris geen impact op reeds afgegeven milieuvergunningen voor melkveestallen met emissiearme vloeren.

De staatssecretaris is voornemens de emissiefactoren voor nieuw te bouwen volièrestallen tijdelijk met een factor 3 te verhogen. Dit betekent dat een andere staltechniek toegepast moet worden, die meer ammoniak reduceert. Bestaande volièrestallen houden de emissiefactor die is toegekend, om te voorkomen dat een bedrijf de emissiegrenswaarden uit het Besluit emissiearme huisvesting overschrijdt. De emissiefactoren van emissiearme varkens- en pluimveestallen worden nog niet aangepast.

## **Beweiden en bemesten in de natuurvergunning**

De Raad van State heeft in verschillende uitspraken geoordeeld dat het weiden van vee onlosmakelijk samenhangt met het houden van dieren in stallen. Deze beide activiteiten vormen daarmee één project. Het beweiden moet dan ook worden meegenomen in de aanvraag voor een natuurvergunning. Daar staat tegenover dat de Raad heeft geoordeeld dat het bemesten van gronden een apart project is en niet hoeft te worden meegenomen bij een vergunningaanvraag voor een locatie.

### Beweiden

Het berekenen van de ammoniakemissie en -depositie door beweiden moet in principe gebeuren met het AERIUS-model, maar dit is lastig door de vele factoren die hier invloed op hebben.

Voor bestaande situaties bestaat er een andere oplossing, waarbij geen berekening met AERIUS hoeft te worden gemaakt. Als sinds de datum van de aanwijzing van het Natura 2000-gebied (referentiedatum) op grond van het planologische regime (bestemmingsplan) beweiding altijd mogelijk is geweest, is het voldoende om dit aan te tonen. Dat betekent dat bij de aanvraag voor een natuurvergunning het op de referentiedatum geldende bestemmingsplan en later vastgestelde plannen gevoegd moeten worden. Dit geldt voor elk perceel dat beweid wordt. Het kan daarom meerdere gemeenten betreffen.

## **Controle GLB-aanvraag met satellietbeelden**

RVO maakt voor de controle op de naleving van de voorwaarden van aangevraagde GLB-subsidies gebruik van het Areaal Monitoring Systeem (AMS). In 2023 wordt het AMS alleen ingezet om te kijken of er sprake is van subsidiabel areaal. Vanaf 2024 wordt het AMS ook gebruikt voor de andere regelingen binnen het GLB.

### Wat is het AMS?

Het AMS is een systeem waarmee de landbouwactiviteiten op een perceel gevolgd kunnen worden, zoals welke gewassen er groeien. Ook wordt bij subsidiabel grasland gekeken of dit gemaaid of beweid is. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van wekelijkse satellietbeelden van alle gewaspercelen in Nederland. Dit zijn openbare satellietbeelden, die iedereen kan inzien en gebruiken.

### Terugkoppeling bevindingen AMS en reactiemogelijkheid

Wanneer uit de satellietbeelden blijkt dat de aanvraag niet aan de GLB-voorwaarden voldoet, krijgt de aanvrager hiervan bericht, nog voordat in oktober/november de definitieve aanvraag wordt gedaan. De aanvrager kan dan de aanvraag aanpassen of intrekken. De beelden zijn dan ook op te vragen bij RVO.

Wanneer een perceel volgens RVO niet aan de voorwaarden voldoet, maar dit volgens de aanvrager wel het geval is, kan de aanvrager vanaf september 2023 hiervoor bewijs aanleveren via een app van RVO. Bij de definitieve aanvraag in de Gecombineerde opgave is te zien of het bewijs is geaccepteerd door RVO.

### Minder bedrijfscontroles

Het AMS kan het aantal bedrijfscontroles op de bedrijven verminderen. Wanneer de informatie uit de satellietbeelden overeenkomt met de aanvraag, kan deze sneller worden goedgekeurd. Als dit niet het geval is, kan de aanvrager zelf een foto of andere informatie aanleveren. Eventueel volgt een fysieke controle.

### Bredere inzet AMS in 2024

Het AMS wordt vanaf 2024 ook ingezet voor andere regelingen binnen het GLB. Dit zijn de eco-regeling, conditionaliteiten, ANLb en gebiedsgerichte regelingen van het Plattelandsontwikkelingsprogramma (POP3).

## **Houd GLB-aanmelding actueel**

Wanneer u zich heeft aangemeld voor de GLB-subsidies (middels de Gecombineerde opgave) is het belangrijk om de bedrijfssituatie actueel te houden. Dit is verplicht vanaf de aanmelding tot en met 30 november. De volgende wijzigingen moeten worden doorgegeven:

- De percelen en landschapselementen die ter beschikking staan;
- Wijzigingen in de geteelde gewassen (denk ook aan voor- en nateelten);
- Het niet uitvoeren van aangemelde eco-activiteiten.

### Niet uitvoeren eco-activiteiten

Het is belangrijk een eco-activiteit die niet wordt uitgevoerd, per omgaande af te melden. Wanneer bij een controle ter plaatse wordt vastgesteld dat een eco-activiteit niet wordt uitgevoerd, zonder dat de landbouwer dit heeft doorgegeven aan RVO, is er sprake van een onregelmatigheid die leidt tot een sanctie. In dit eerste jaar krijgt men hiervoor een waarschuwing, maar ook die is niet geheel zonder gevolgen. Bij een herhaling van dezelfde niet-naleving in de twee opvolgende kalenderjaren is direct een korting van 10% op de betalingen via de eco-regeling van toepassing.

## **Verplicht rustgewas op zand- en lössgrond**

Op bouwland op zand- en lössgrond moet in de periode 2023 tot en met 2026 minimaal één keer een rustgewas geteeld worden. Deze verplichting geldt niet voor:

- Teelten van gewassen die vanaf 1 januari 2023 meer dan vier jaar onafgebroken op een perceel staan;
- Biologische teelten.

### Rustgewas als hoofdteelt

De verplichting tot het telen van een rustgewas kan ingevuld worden door het telen van een aangewezen gewas als hoofdteelt. Toegestaan zijn onder meer: grassen, granen, luzerne en verschillende soorten bloembollen.

### Onbemest vanggewas

Er kan ook voldaan worden aan de rustgewasverplichting door na een korte hoofdteelt een vanggewas in te zaaien. Dit vanggewas moet vóór 1 september worden ingezaaid en mag niet bemest worden.

### Inzet rustgewas als eco-activiteiten

Een geteeld rustgewas kan mogelijk ook ingezet worden als eco-activiteit in het GLB. Een onbemest vanggewas kan gebruikt worden voor de eco-activiteit 'groenbedekking'. Daarvoor moet het vanggewas wel blijven staan tot 1 maart en moet mechanisch ondergewerkt worden zonder vooraf doodspuiten.

## **Subsidie agrarische bedrijfsadviesing en educatie**

De Subsidiemodule agrarische bedrijfsadviesing en educatie (Sabe) stimuleert educatie en adviesing voor agrariërs met het oog op verduurzaming van de Nederlandse land- en tuinbouw. De module is in de afgelopen jaren meerdere keren opengesteld en dat zal ook dit jaar gebeuren. Hieronder vindt u een overzicht van de regelingen die onder deze module vallen.

1. Vouchers voor veehouders met een veehouderijlocatie met piekbelasting met een waarde van maximaal € 1.500. Hiervoor kan één-op-één advies verkregen worden van een erkende bedrijfsadviseur bij de te maken keuzes. De piekbelasting bedraagt ten minste 2.500 mol stikstof per jaar, nabij overbelaste Natura 2000-gebieden. In totaal zijn er 3.000 adviesvouchers beschikbaar. Aanvraagperiode: 10 juli t/m 1 december 2023.
2. Vouchers voor landbouwers voor advies met een waarde van maximaal € 1.500 per jaar per voucher. De eigen bijdrage van de landbouwer bedraagt 20%. Hiervoor kan de landbouwer een één op één advies krijgen van een erkende bedrijfsadviseur. Aanvraagperiode: 1 september 2023 - 13 oktober 2023. Budget: € 6 miljoen. Subsidie wordt verstrekt op volgorde van binnenkomst totdat het subsidieplafond is bereikt.
3. Vouchers voor landbouwers met een waarde van € 800, voor het volgen van de Verdiepingscursus stikstof in de landbouw, de Verdiepingscursus Natuurinclusief ondernemen in de landbouw of de Verdiepingscursus precisielandbouw bij een aangewezen kennisinstelling. Aanvraagperiode: 1 september 2023 – 1 september 2024. Budget: € 80.000. Subsidie wordt verstrekt op volgorde van binnenkomst totdat het subsidieplafond is bereikt.
4. Vouchers voor landbouwers met een waarde van maximaal € 6.000 ten behoeve van advies bij het opstellen van een integraal bedrijfsplan voor het omschakelen naar een stikstofarme, meer extensieve en meer duurzame bedrijfsvoering.
5. De eigen bijdrage van de landbouwer bedraagt 20% De voucher wordt eens in de drie jaar

verstrekt. Aanvraagperiode: 1 september 2023 - 13 oktober 2023. Budget: € 3.600.000. Subsidie wordt verstrekt op volgorde van binnenkomst totdat het subsidieplafond is bereikt.

6. Projectsubsidies/ praktijkleernetwerken: subsidie voor een project dat is gericht op kennisoverdracht binnen een groep samenwerkende landbouwers. Het betreft subsidie voor de uitvoering van trainingen, workshops, coaching, demonstraties en voorlichtingsactiviteiten. De subsidie wordt aangevraagd door een onderneming ten behoeve van een groep samenwerkende landbouwers. Subsidie wordt op volgorde van rangschikking verstrekt totdat het subsidieplafond is bereikt. Aanvraagperiode: 2 oktober 2023 – 15 november 2023. Budget: € 3.750.000.
7. Subsidies voor demonstratieprojecten, verzorgd door een landbouwer in de vorm van een demonstratiebedrijf, ook wel demobedrijf genoemd, of een penvoerder die een aanvraag indient voor een demonstratieproject. Dit zijn agrarische ondernemingen die al grotendeels een omschakeling naar duurzame landbouw hebben doorgemaakt, en als inspirerend praktijkvoorbeeld voor andere agrariërs kunnen dienen. Subsidie wordt op volgorde van rangschikking verstrekt totdat het subsidieplafond is bereikt. Aanvraagperiode: 2 oktober 2023 – 15 november 2023. Budget: € 3.750.000.

## **Stimulering teelt vanggewassen op zand- en lössgrond**

Vanaf dit jaar krijgen landbouwers op zand- en lössgrond te maken met een korting op de stikstofgebruiksnorm als er niet uiterlijk op 1 oktober een vanggewas is ingezaaid na een hoofdteelt. Er geldt een uitzondering voor winterteelten.

### Korting stikstofgebruiksnorm

De korting op de stikstofgebruiksnorm is hoger naarmate het vanggewas later wordt ingezaaid:

- Inzaai vanggewas vanaf 2 oktober t/m 14 oktober: 5 kg stikstof per ha;
- Inzaai vanggewas vanaf 15 oktober t/m 31 oktober: 10 kg stikstof per ha;
- Inzaai vanggewas vanaf 1 november: 20 kg stikstof per ha.

Wanneer er geen vanggewas wordt ingezaaid, geldt de maximale korting van 20 kg stikstof per ha. De korting wordt in mindering gebracht op de stikstofnorm van het volgende jaar.

### Winterteelten

Bij diverse gewassen hoeft geen vanggewas ingezaaid te worden en geldt daarom ook geen korting. Op de lijst met zogenaamde winterteelten staan:

- Gewassen die vrijwel uitsluitend na 1 november worden geoogst;
- Gewassen die na 1 oktober evenveel of meer stikstof opnemen dan het in te zaaien vanggewas;
- Meerjarige gewassen;
- Gewassen die in het najaar worden ingezaaid.

### Toegestane vanggewassen

Een lijst met de toegestane vanggewassen is te vinden op de website van RVO. Het is raadzaam er bij de keuze van het vanggewas op te letten of het vanggewas ook ingezet kan worden voor de eco-activiteit 'groenbedekking'. Bij de meeste vanggewassen is dit het geval.

## **Verplicht vanggewas na maïs op zand- en lössgrond**

Op zand- en lössgrond is het verplicht na de teelt van maïs een vanggewas te telen. Er zijn drie mogelijkheden om aan deze verplichting te voldoen:

- onderzaai van gras kort na het zaaien van de maïs;
- direct aansluitend aan de teelt van maïs en uiterlijk op 1 oktober een vanggewas telen;
- uiterlijk 31 oktober een wintergraan (spelt, triticale, winterarwe, winterrogge of wintergerst) inzaaien, welke het volgende jaar als hoofdteelt wordt ingezet. Dit moet uiterlijk 1 oktober gemeld worden bij RVO.nl. In dit geval hoeft de inzaai niet direct aansluitend plaats te vinden. Wintergraan dat als hoofdteelt wordt gebruikt, mag pas worden geoogst als de korrel deegrijp is. Oogsten als gehele plant silage (GPS) is volgens RVO mogelijk, zolang de korrel maar deegrijp is.

Wanneer gras als vanggewas is ingezaaid, mag dit gebruikt worden als veevoer door beweiding of maaien. Men moet zich dan wel houden aan de regels voor het scheuren van grasland.

Voor alle biologisch geteelde maïs en voor op gangbare wijze geteelde suikermaïs, CCM, korrelmaïs en MKS geldt dat het vanggewas uiterlijk 31 oktober moet worden ingezaaid.

Het vanggewas mag in ieder geval niet voor 1 februari vernietigd worden. Door het vanggewas te laten staan tot 1 maart, kan het gebruikt worden voor de eco-activiteit 'Groenbedekking' in 2024, mits dat vanggewas ook is toegestaan voor deze eco-activiteit. Het vanggewas mag dan voor het onderwerken niet doodgespoten worden.

Wanneer als gevolg van overmacht of uitzonderlijke omstandigheden niet aan de voorwaarden kan worden

voldaan, moet dit binnen vijftien werkdagen gemeld worden bij RVO om kortingen en/of boetes te voorkomen.

Let op!

1. De verplichting tot het telen van een vanggewas na maïs geldt vanaf dit jaar ook voor derogatiebedrijven met percelen in het werkgebied van drie waterschappen: Hollands Noorderkwartier, Delfland en Brabantse Delta. Het gaat hier om alle grondsoorten.

2. De hiervoor beschreven stimuleringsmaatregel voor de teelt van vanggewassen geldt dus niet voor maïs op zand- en lössgrond.

## **Belangrijke data**

### **1 t/m 29 september 2023**

Openstelling subsidieregeling investeringen geïntegreerde gewasbescherming

### **1 oktober 2023**

Uiterste datum inzaai vanggewas na maïs op zand- en lössgrond (verplichte maatregel)

### **1 oktober 2023**

Uiterste datum melden teelt wintergraan als hoofdteelt na maïs op zand- en lössgrond.

### **1 oktober 2023**

Uiterste datum inzaai vanggewas op bouwland op zand- en lössgrond (stimuleringsmaatregel)

### **31 oktober 2023**

Uiterste datum inzaai vanggewas voor alle biologisch geteelde maïs en voor op gangbare wijze geteelde suikermaïs, CCM, korrelmaïs en MKS.

### **31 oktober 2023**

Uiterste datum inzaai wintergraan als hoofdteelt na maïs op zand- en lössgrond

### **15 oktober t/m 30 november 2023**

Aanvraag uitbetaling GLB-subsidies

### **1 december 2023**

Uiterste datum voldoen aan informatieplicht energiebesparing

*Met onze Agro-Nieuwsbrief willen wij u op de hoogte houden van de ontwikkelingen die mogelijk uw bedrijf raken. Wij hebben aan de samenstelling de grootst mogelijke zorg besteed.*

*Wij aanvaarden echter geen aansprakelijkheid voor niet (meer) juiste informatie. Wilt u op basis van deze informatie actie ondernemen, dan is nader advies noodzakelijk. Voor een dergelijk advies kunt u een afspraak met ons maken. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enigerlei wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere wijze, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.*